

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Marcina Kulaska.

(-) Rafał Adamczyk; (-) Magdalena Biejat; (-) Włodzimierz Czarzasty; (-) Agnieszka Dziemianowicz-Bąk; (-) Monika Falej; (-) Krzysztof Gawkowski; (-) Maciej Gdula; (-) Daria Gosek-Popiołek; (-) Arkadiusz Iwaniak; (-) Maciej Konieczny; (-) Przemysław Koperski; (-) Maciej Kopiec; (-) Katarzyna Kotula; (-) Katarzyna Kretkowska; (-) Paweł Krutul; (-) Anita Kucharska-Dziedzic; (-) Marcin Kulasek; (-) Robert Kwiatkowski; (-) Beata Maciejewska; (-) Paulina Matysiak; (-) Małgorzata Prokop-Paczkowska; (-) Jan Szopiński; (-) Krzysztof Śmiszek; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Tomasz Trela; (-) Katarzyna Ueberhan; (-) Dariusz Wieczorek; (-) Zdzisław Wolski; (-) Marcelina Zawisza; (-) Anna Maria Żukowska.

Ustawa

z dnia ... 2020 r.

o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Art. 1. W ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2019 r. poz. 477) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 ust. 9 i 10 otrzymują brzmienie: „9. Minister właściwy do spraw rolnictwa określa corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny, mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony ubezpieczeniowej producentów rolnych, kwotę minimalną, o której mowa w ust. 7, oraz możliwości budżetu państwa.
10. Rada Ministrów określa corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, wysokość dopłat na rok następny, mając na względzie powierzchnię upraw i liczbę zwierząt przewidzianą do objęcia ubezpieczeniem przez zakłady ubezpieczeń w następnym roku, kwotę minimalną, o której mowa w ust. 7, a także założenia do ustawy budżetowej.”;
- 2) w art. 9 po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu: „7. Suma limitów dopłat określonych w umowach w sprawie dopłat zawartych na dany rok nie może być niższa od kwoty minimalnej obliczonej według wzoru:

$$K = \frac{JPO \times URO}{7}$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

K – kwota minimalna,

JPO – stawkę jednolitej płatności obszarowej określonej w przepisach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1341) przysługującej w roku poprzedzającym rok, w którym dopłaty będą wypłacane,

URO – wyrażona w hektarach powierzchnia użytków rolnych ogółem według ostatniego przed dniem wydania rozporządzenia, o którym mowa w ust. 10, spisu powszechnego przewidzianego w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443, 1486), którego wyniki zawierają tę liczbę.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel i potrzeba wydania ustawy oraz rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

W obowiązującym stanie prawnym minister właściwy do spraw rolnictwa zawiera z zakładami ubezpieczeń, które przedstawią ofertę z warunkami ubezpieczenia upraw i zwierząt, umowy w sprawie dopłat do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (art. 9 ust. 1 dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, dalej: ustawa o ubezpieczeniach). W umowach tych określa się m.in. wysokość limitu dopłat (art. 9 ust. 6 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniach). Pozostawiono ją przy tym do swobodnego ustalenia stronom tej umowy. Żaden przepis nie określa ani ich minimalnej, ani maksymalnej wysokości zarówno w odniesieniu do poszczególnych umów w sprawie dopłat, jak i wynikającej z nich sumy limitów. Powoduje to, że nie istnieją prawne gwarancje zapewnienia odpowiedniej do potrzeb ochrony ubezpieczeniowej producentów rolnych oraz jej trwałości, wykraczającej poza jeden rok kalendarzowy, który obejmują umowy w sprawie dopłat. Aktualnie więc środki finansowe przeznaczone na dopłaty z tytułu składek na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich mogą być bardzo skromne i umożliwiać w danym roku zawarcie umów ubezpieczenia z dopłatą z tytułu składek niewielkiej liczbie producentów rolnych. W praktyce występują sytuacje, gdy z powodu zawarcia niewielkiej liczby umów w sprawie dopłat lub ustalenia w nich niewielkich limitów dopłat nie wszyscy zainteresowani producenci rolni mogą zawrzeć umowy ubezpieczenia z dopłatą. Kwestie te były wielokrotnie podnoszone przez organizacje zrzeszające producentów rolnych¹, jak również wskazywane przez

¹ Zob. np. pismo Wielkopolskiej Izby Rolniczej z 24 września 2020 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (<http://wir.org.pl/asp/wyczerpanie-limitow-na-doplaty-do-skladek-ubezpieczenia-upraw-rolnych---odpowiedz-mrirw,1,artykul,1,867>); stanowisko IV Walnego Zgromadzenia Wielkopolskiej Izby Rolniczej VI kadencji z 9 listopada 2020 r. w sprawie niewystarczających środków na dopłaty do ubezpieczeń rolniczych (http://wir.org.pl/asp/pliki/aktualnosc_2020/stanowisko_wir_ws_niewystarczajacych_srodkow_na_ubezpieczenia_rolnicze.pdf); opinia Małopolskiej Izby Rolniczej do projektu ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (<https://mir.krakow.pl/artykuly/Opinia-do-projektu-ustawy-o-ubezpieczeniach-upraw-rolnych-i-zwierzc4%85t-gospodarskich,13090.html>); pismo Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych z 6 maja 2020 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie uruchomienia środków z budżetu państwa przeznaczonych na dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych

Najwyższą Izbę Kontroli jako jedną z przyczyn niskiej efektywności systemu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich². Obecny stan rzeczy nie gwarantuje bowiem objęcia tymi ubezpieczeniami pożądanej liczby producentów rolnych i odpowiedniego obszaru użytków rolnych.

Projektowana ustawa zmierza do poprawy tego stanu rzeczy.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projektowana ustawa wprowadza minimalną sumę limitów dopłat określonych w umowach w sprawie dopłat na dany rok (kwota minimalna). Oznacza to, że sumarycznie wszystkie umowy w sprawie dopłat muszą przewidywać dopłaty w kwocie nie niższej niż kwota minimalna określona zgodnie z art. 9 ust. 7 ustawy o ubezpieczeniach w projektowanym brzmieniu. Rozwiązanie to służy zapewnieniu ciągłości ochrony ubezpieczeniowej producentów rolnych od ryzyk określonych w ustawie o ubezpieczeniach oraz jej zakresu odpowiedniego do zgłaszanego przez producentów rolnych zainteresowania tego rodzaju wsparciem. W konsekwencji można spodziewać się, że projektowane zmiany doprowadzą do wzrostu efektywności systemu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz stabilizacji produkcji rolniczej. W szczególności wydaje się, że zrealizowane zostaną takie cele tego systemu, jak wzrost obszaru użytków rolnych objętych ubezpieczeniem oraz liczby producentów rolnych zawierających w tym celu umowy ubezpieczenia.

Projekt zakłada, że wspomniana kwota minimalna będzie ustalana z odwołaniem się do dwóch zmiennych: stawki jednolitej płatności obszarowej przysługującej w roku poprzedzającym rok, w którym dopłaty będą wypłacane (JPO), oraz powierzchni użytków rolnych ogółem (URO), a także stałą równą 7 – odpowiadającą ok. 14% iloczynu. Taki sposób określenia tej kwoty gwarantuje istotny wzrost wydatków na ten

i zwierząt gospodarskich (<http://krir.pl/2014-01-03-03-24-03/pozostale/6839-potrzebne-srodki-na-doplata-do-ubezpieczen-upraw>).

² Zob. <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/system-ubezpieczen-rolniczych.html>.

cel oraz – w dłuższej perspektywie – utrzymanie go na poziomie gwarantującym zaspokojenie aktualnych potrzeb producentów rolnych.

Projektowana ustawa przewiduje wzór obliczania kwoty minimalnej (art. 9 ust. 7 ustawy o ubezpieczeniach w projektowanym brzmieniu), a także włączenie jej do katalogu wytycznych uwzględnianych przy wydawaniu rozporządzeń określających maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny (art. 10 ust. 9 ustawy o ubezpieczeniach w projektowanym brzmieniu) oraz wysokości dopłat na rok następny (art. 10 ust. 10 ustawy o ubezpieczeniach w projektowanym brzmieniu). Wielkości te pozostają bowiem w pośrednim związku z sumą limitów dopłat do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Projektowana ustawa skutkować będzie wzrostem społecznego zaufania producentów rolnych do organów władzy publicznej i satysfakcji z ich działalności. Dotychczas przyjmowane limity dopłat oraz liczba zawieranych umów z zakładami ubezpieczeń prowadziła do stanu, w którym wsparcie w postaci dopłat do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich mogło być postrzegane jako iluzoryczne lub niedostępne. Nowelizacja sprzyjać będzie również stabilizacji stosunków społecznych i ekonomicznych na wsi oraz wśród producentów rolnych. Zagwarantowanie trwałości ochrony ubezpieczeniowej od ryzyk określonych w ustawie o ubezpieczeniach ma bowiem istotne znaczenie dla podejmowania przez nich aktywności ekonomicznej.

Wejście w życie projektowanej ustawy spowoduje wzrost popytu na rynku ubezpieczeń. Zmierza ona do zwiększenia liczby producentów rolnych, którzy będą mogli zawrzeć z zakładami ubezpieczeń umowy ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Projektowana zmiana wzmocni tym samym ekonomiczne podstawy prowadzenia działalności rolniczej i ograniczy w większym niż miało to miejsce dotychczas zakresie majątkowe i finansowe skutki występowania zdarzeń losowych w rolnictwie.

Projektowana ustawa skutkować będzie wzrostem wydatków budżetu państwa z tytułu dopłat do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. W projekcie budżetu państwa na 2021 r. przewidziano na ten cel 400 000 000 złotych, w budżecie państwa na 2020 r. – 350 000 000 złotych, na 2019 r. – 100 717 000 złotych (po nowelizacji – 461 000 000 złotych), a na 2018 r. – 100 717 000 złotych (po nowelizacji – 560 000 000 złotych). Tymczasem w przypadku, gdyby kwotę wydatków budżetu państwa z tytułu dopłat do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich ustalać zgodnie z projektem, szacunkowo wynosiłaby ona na 2021 r. 1 071 249 286 złotych (z uwzględnieniem wysokości jednolitej płatności obszarowej w 2020 r. oraz powierzchni użytków rolnych ogółem według powszechnego spisu rolnego z 2010 r.).

Wejście w życie projektowanej ustawy spowoduje, że wydatki budżetu państwa z tytułu dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich staną się wydatkami sztywnymi i jako takie co do zasady będą musiały zostać uwzględnione w ustawie budżetowej w kwocie odpowiadającej co najmniej kwocie minimalnej określonej zgodnie z art. 9 ust. 7 ustawy o ubezpieczeniach w projektowanym brzmieniu.

4. Źródła finansowania

Wydatki wynikające z projektowanej ustawy zostaną sfinansowane z budżetu państwa (część budżetowa 32 – Rolnictwo).

5. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projektowana ustawa nie przewiduje nowych upoważnień do wydania aktów wykonawczych. Obejmuje ona jednak zmianę przepisów obejmujących dwie takie delegacje. W upoważnieniu do wydania rozporządzenia, w którym ustala się maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny (art. 10 ust. 9 ustawy o ubezpieczeniach) projektowana ustawa uzupełnia katalog wytycznych o kwotę minimalną przewidzianą w art. 9 ust. 7

ustawy o ubezpieczeniach w projektowanym brzmieniu. Takie samo rozwiązanie projektowana ustawa przewiduje w upoważnieniu do wydania rozporządzenia, w którym określa się wysokość dopłat do składek na rok następny (art. 10 ust. 10 ustawy o ubezpieczeniach). Zmiany te będą musiały zostać uwzględnione w treści przywołanych rozporządzeń. Nie istnieje jednak możliwość podania założeń w zakresie wynikającym z projektowanych zmian, ponieważ wzięcie pod uwagę nowych wytycznych będzie sprowadzało się do uwzględnienia kwoty minimalnej w rachunku ekonomicznym poprzedzającym określenie maksymalnych sum ubezpieczenia i wysokość dopłaty do składek.

6. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie wiązało się z wzrostem obowiązków administracyjnych dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Nie będzie ona miała również wpływu na siły podaży i popytu na rynkach, na których występują przedsiębiorcy z tych grup. Skutki gospodarcze tego projektu odnoszą się bowiem przede wszystkim do zakładów ubezpieczeń, z których duża część do nich nie należy.

7. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

8. Konsultacje społeczne

Projekt nie był poddany konsultacjom społecznym, ale uwzględnia uwagi przekazane projektodawcy przez przedstawicieli zainteresowanych środowisk.

Warszawa, 14 kwietnia 2021 r.

BAS-WAPM-849/21

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS. 1120.25.21
Data wpływu 15.04.2021

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marcin Kulasek)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2019 r. poz. 1028, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie ustawy przewidziano zmianę art. 5 ust. 9 i 10 oraz dodanie art. 9 ust. 7 w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich¹, zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy minister właściwy do spraw rolnictwa zawiera z zakładami ubezpieczeń, które przedstawia ofertę z warunkami ubezpieczenia upraw i zwierząt, umowy w sprawie dopłat do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, zwanych dalej „dopłatami”. W umowach w sprawie dopłat określa się m.in. wysokość limitu dopłat (art. 9 ust. 6 pkt 3 ustawy). Zgodnie z dodawanym art. 9 ust. 7 ustawy suma limitów dopłat określonych w umowach w sprawie dopłat zawartych na dany rok nie mogłaby być niższa od kwoty minimalnej obliczonej w sposób określony w tym przepisie (art. 1 pkt 2 projektu). Kwota minimalna byłaby ustalana z odwołaniem się do dwóch zmiennych: stawki jednolitej płatności obszarowej² przysługującej w roku poprzedzającym rok, w którym dopłaty będą wypłacane (JPO), oraz powierzchni użytków rolnych (URO)³. Autorzy projektu

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 477.

² Określonej w przepisach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1341 i 2320).

³ W art. 1 pkt 2 projektu (w zakresie dodawanego art. 9 ust. 7 ustawy) wskazano, że symbol URO oznacza wyrażoną w hektarach powierzchnię użytków rolnych ogółem według ostatniego

zapropowali, aby kwota minimalna była włączona do katalogu wytycznych uwzględnianych przy wydawaniu rozporządzeń wymienionych w art. 5 ust. 9 i 10 ustawy, tj. odpowiednio rozporządzenia ministra właściwego do spraw rolnictwa określającego maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny⁴ oraz rozporządzenia Rady Ministrów określającego wysokość dopłat na rok następny⁵ (art. 1 pkt 1 projektu w zakresie zmiany art. 5 ust. 9 i 10 ustawy).

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy uwzględnić art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) ustalające zasady przyznawania pomocy przedsiębiorstwom przez państwa członkowskie. Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE, z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w TfUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych, w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową. Zakaz udzielania pomocy państwa nie jest jednak bezwzględny. Za zgodną z rynkiem wewnętrznym może być uznana np. pomoc przeznaczona na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem (art. 107 ust. 3 lit. c TfUE). Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swoich uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeżeli uzna, że plan nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym, wszczyna niezwłocznie procedurę wyjaśniającą. Państwo członkowskie nie może wprowadzić w życie

przed dniem wydania rozporządzenia, o którym mowa w *ust. 10*, spisu powszechnego przewidzianego w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443 i 1486), którego wyniki zawierają tę liczbę. Biorąc pod uwagę, że zmieniany art. 9 ustawy nie zawiera jednostki redakcyjnej oznaczonej jako *ust. 10*, w niniejszej opinii przyjęto założenie, że dodawany art. 9 ust. 7 ustawy zawiera w istocie odwołanie do proponowanego *art. 5 ust. 10* ustawy.

⁴ Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 5 ust. 9 ustawy minister właściwy do spraw rolnictwa określałby corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny, mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony ubezpieczeniowej producentów rolnych, kwotę minimalną, o której mowa w ust. 7, a także uwzględniając możliwości budżetu państwa.

⁵ Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 5 ust. 10 ustawy Rada Ministrów określałaby corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, wysokość dopłat na rok następny, mając na względzie powierzchnię upraw i liczbę zwierząt przewidzianą do objęcia ubezpieczeniem przez zakłady ubezpieczeń w następnym roku, kwotę minimalną, o której mowa w ust. 7, a także założenia do ustawy budżetowej.

projektowanych środków, dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej w trybie rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej⁶ (dalej: rozporządzenie 2015/1589).

Rozporządzenie 2015/1589 stanowi, że zainteresowane państwo członkowskie zgłasza Komisji w odpowiednim czasie wszelkie plany przyznania nowej pomocy (art. 2 ust. 1). Nową pomocą jest każda pomoc, czyli programy pomocowe i pomoc indywidualną, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy (art. 1 lit. c). Programem pomocowym jest każde działanie, na którego podstawie, bez potrzeby dalszych środków wdrażających, można dokonać wypłat pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w akcie w sposób ogólny i abstrakcyjny, oraz każde działanie, na którego podstawie pomoc, która nie jest związana z konkretnym projektem, może zostać przyznana jednemu lub kilku przedsiębiorstwom na czas nieokreślony lub w nieokreślonej kwocie (art. 1 lit. d).

Biorąc pod uwagę przedmiot projektu ustawy należy także wziąć pod uwagę wytyczne Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014–2020⁷ (dalej: wytyczne), obowiązujące do dnia 31 grudnia 2022 r.⁸ W wytycznych Komisja Europejska określa warunki i kryteria uznania pomocy na rzecz sektorów rolnego i leśnego oraz obszarów wiejskich za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Regulacje dotyczące pomocy na opłacenie składek ubezpieczeniowych określono w szczególności w sekcji 1.2.1.6 wytycznych.

Wykonaniu art. 108 ust. 3 TfUE służy, na gruncie polskiego prawa krajowego, ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁹. Stosownie do art. 12 ust. 1 tej ustawy projekty programów pomocowych (programem pomocowym jest np. projekt ustawy przewidujący udzielanie pomocy publicznej) w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie wymagają uzyskania opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa. Opinie te zawierają m.in. stanowisko, czy projekt przewiduje udzielanie pomocy publicznej, stanowisko w sprawie zgodności pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym, propozycje zmian przedstawione w celu zapewnienia zgodności postanowień projektu z rynkiem wewnętrznym, stanowisko w sprawie obowiązku notyfikacji projektu. Podmioty właściwe do wystąpienia z wnioskiem o wydanie opinii określają art. 13 i art. 16a ustawy. Z wnioskiem takim występuje organ

⁶ Dz. Urz. UE L 248 z 24.9.2015 r., str. 9.

⁷ Dz. Urz. UE C 204 z 1.7.2014 r., str. 1, ze zmianami.

⁸ Okres ważności wytycznych został przedłużony na podstawie zawiadomienia Komisji zmieniającego wytyczne Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014–2020 w odniesieniu do okresu ich stosowania i wprowadzającego tymczasowe dostosowania w celu uwzględnienia skutków pandemii COVID-19 (Dz. Urz. UE C 424 z 8.12.2020 r., str. 30).

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 708, ze zmianami.

administracji publicznej opracowujący projekt programu pomocowego, natomiast w przypadku projektu ustawy będącej programem pomocowym opracowanym przez podmiot niebędący organem administracji publicznej, o opinię i przekazanie do Komisji projektu, w celu dokonania jego notyfikacji, występuje organ właściwy na podstawie Regulaminu Sejmu. Organem tym jest Marszałek Sejmu (art. 10 ust. 1 pkt 10a regulaminu Sejmu). Wniosek jest kierowany do ministra właściwego do spraw rolnictwa. Decyzję w sprawie dokonania notyfikacji podejmuje, po zapoznaniu się z opinią ministra właściwego do spraw rolnictwa, Rada Ministrów (art. 16 ust. 2 ustawy). Minister właściwy do spraw rolnictwa, za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE w Brukseli, dokonuje notyfikacji projektu programu pomocowego, czyli przekazuje Komisji projekt ustawy, by Komisja mogła dokonać oceny planowanej pomocy z rynkiem wewnętrznym.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Zmieniana ustawa stanowi podstawę prawną do stosowania dopłat do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (dalej: dopłaty) oraz udzielania dotacji celowej na pokrycie części odszkodowań z tytułu szkód spowodowanych przez suszę. Dopłaty oraz dotacja celowa są realizowane ze środków budżetu państwa (art. 1 i 3). Minister właściwy do spraw rolnictwa wypłaca dopłaty i przyznaje dotacje zakładom ubezpieczeń w trybie i na warunkach określonych w ustawie (art. 5, 7, 10a i 10b ustawy). Proponowana nowelizacja zakłada, że suma limitów dopłat określonych w zawieranych z zakładami ubezpieczeń umowach w sprawie dopłat zawartych na dany rok nie mogłaby być niższa od kwoty minimalnej obliczonej w sposób określony w dodawanym art. 9 ust. 7 ustawy. W uzasadnieniu proponowanej regulacji stwierdzono, że projektowana ustawa *skutkować będzie wzrostem wydatków budżetu państwa z tytułu dopłat do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich [...] w przypadku, gdyby kwotę wydatków budżetu państwa z tytułu dopłat do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich ustalać zgodnie z projektem, szacunkowo wynosiłaby ona na 2021 r. 1 071 249 286 zł (z uwzględnieniem wysokości jednolitej płatności obszarowej w 2020 r. oraz powierzchni użytków rolnych ogółem według powszechnego spisu rolnego z 2010 r.) [...] Wydatki wynikające z projektowanej ustawy zostaną sfinansowane z budżetu państwa (część budżetowa 32 – Rolnictwo).*

Zdaniem autorów projektu wejście w życie projektowanej ustawy m.in. *spowoduje wzrost popytu na rynku ubezpieczeń oraz zmierza do zwiększenia liczby producentów rolnych, którzy będą mogli zawrzeć z zakładami ubezpieczeń umowy ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.*

Proponowaną regulację podlega analizie pod kątem zgodności z art. 107 ust. 1 TfUE ustalającym reguły przyznawania pomocy przedsiębiorcom przez państwa członkowskie. W myśl orzecznictwa Trybunał Sprawiedliwości Unii

Europejskiej (dalej: TSUE) pomoc udzielona przez państwo członkowskie przedsiębiorcy jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, jeżeli spełnia cztery przesłanki: 1) pomoc została udzielona przez państwo członkowskie lub przy użyciu jego zasobów, 2) pomoc stanowi dla przedsiębiorstwa korzyść, 3) pomoc ma charakter selektywny, 4) pomoc grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Przesłanki te muszą być spełnione kumulatywnie¹⁰.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE Polska w 2018 r. zgłosiła Komisji Europejskiej program pomocy państwa nr SA.52145 (2018/N) – Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowe dofinansowanie odszkodowań wypłacanych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę (reasekuracja). Celem zgłoszenia z 2018 r. była zmiana istniejącego programu pomocy nr SA.39562 (2014/N)¹¹, zwanego dalej „pierwotnym programem pomocy”, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych programami pomocy nr SA.45148 (2016/N) i SA.47824 (2017/N). Ogólnym celem pierwotnego programu pomocy jest zachęcenie producentów rolnych do ubezpieczania podstawowych upraw i najważniejszych gatunków zwierząt gospodarskich w Polsce. Pierwotny program pomocy trwał do dnia 30 grudnia 2020 r., a jego całkowity budżet wynosił 5,5 mld PLN (ok. 1,25 mld EUR); obejmował on pomoc na pokrycie opłat składek ubezpieczeniowych¹². Celem zmiany wprowadzonej programem pomocy nr SA.52145 (2018/N) było w szczególności zapewnienie szerszego dostępu do dotowanych ubezpieczeń od ryzyka suszy. Jak ustaliła Komisja Europejska pierwotny program pomocy spełnia warunki określone w art. 107 ust. 1 TfUE i w związku z tym stanowi pomoc państwa w rozumieniu tego artykułu. Komisja podkreśla, że pomoc tę można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym wyłącznie, jeżeli można do niej zastosować jedno z odstępstw przewidzianych w TfUE¹³. Odstępstwem tym w ocenie Komisji stanowi w tym przypadku art. 107 ust. 3 lit c TfUE. Komisja Europejska przeprowadziła ocenę zgodności pierwotnego programu pomocy zgodnie z częścią I rozdział 3 „Wspólne zasady oceny” oraz zgodnie z częścią II rozdział 1 sekcja 1.2.1.6 („Pomoc na opłacenie składek ubezpieczeniowych”) wytycznych. Komisja ustaliła, że pierwotny program pomocy spełnia wszystkie obowiązujące warunki określone w wytycznych. Zarówno pierwotny program pomocy, jak i zmieniające go następnie programy pomocy zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską, która uznała

¹⁰ Wyrok TSUE z 24 lipca 2003 r. w sprawie Altmark, C-280/00, EU:C:2003:415; wyrok Sądu Pierwszej Instancji (dalej: SPI) z 22 lutego 2006 r. w sprawie EURL Le Levant 001 i in. przeciwko Komisji, T-34/02, EU:T:2006:59.

¹¹ Program pomocy nr SA.39562 (2014/N) – „Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowe refinansowanie odszkodowań należnych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę (reasekuracja)”.

¹² Zob. pkt 2.4 decyzji Komisji C(2019) 87 final z dnia 8.1.2019 r.

¹³ Zob. pkt 15 decyzji Komisji C(2019) 87 final z dnia 8.1.2019 r. powołujący się na zgodne ustalenia z decyzji C(2015) 741 final, C(2016) 5152 final i C(2017) 2393 final.

przewidzianą nimi pomoc publiczną za zgodną z rynkiem wewnętrznym zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c TfUE¹⁴.

Biorąc pod uwagę, że pierwotny program pomocy trwał do 30 grudnia 2020 r., należy uznać, że projekt ustawy przewiduje program pomocy stanowiący nową pomoc w rozumieniu art. 1 lit. c rozporządzenia 2015/1589. Należy także zauważyć, że zgodnie z uzasadnieniem projektu wejście w życie proponowanej ustawy mogłoby skutkować znaczącym wzrostem wydatków budżetu państwa z tytułu dopłat oraz zwiększeniem zawieranych z zakładami ubezpieczeń umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Proponowana regulacja mogłaby zatem prowadzić do zwiększenia kwot pomocy państwa przyznawanej zakładom ubezpieczeń. Zgodnie z art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia państwo członkowskie zgłasza Komisji Europejskiej w odpowiednim czasie plan przyznania nowej pomocy. Projektowany program pomocy powinien zatem zostać przesłany Komisji Europejskiej w trybie notyfikacyjnym, określonym w art. 108 ust. 3 TfUE, i poddany ocenie Komisji pod względem zgodności z rynkiem wewnętrznym w świetle przesłanek ustanowionych w art. 107 ust. 2 i ust. 3 TfUE. Projektowane środki nie mogą zostać wprowadzone w życie dopóki procedura notyfikacyjna nie doprowadzi do wydania przez Komisję decyzji końcowej (art. 108 ust. 3 zdanie trzecie TfUE).

Pierwszym krajowym elementem procedury notyfikacyjnej jest zaopiniowanie projektu przez ministra właściwego do spraw rolnictwa w trybie art. 12 w zw. z art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Zgodnie z art. 12 tej ustawy projekty programów pomocowych w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie wymagają uzyskania opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa. Zgodnie z art. 16a tej ustawy w przypadku projektu ustawy będącej programem pomocowym w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie, opracowanym przez podmiot niebędący organem administracji publicznej, organ właściwy na podstawie regulaminu Sejmu występuje z wnioskiem do ministra właściwego do spraw rolnictwa m.in. o wydanie opinii w sprawie zgodności z rynkiem wewnętrznym lub o przekazanie projektu do Komisji Europejskiej celem jego notyfikacji.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt może zostać uznany za plan pomocy państwa w rozumieniu art. 108 ust. 3 TfUE. W związku z tym projekt ustawy wymaga notyfikowania Komisji Europejskiej, do której należy ostateczna ocena proponowanego

¹⁴ Tj. odpowiednio decyzjami Komisji: C(2015) 741 final z dnia 17 lutego 2015 r., C(2016) 5152 final z dnia 12 sierpnia 2016 r., C(2017) 2393 final z dnia 19 kwietnia 2017 r. oraz C(2015) 87 final z dnia 8.1.2019 r.

rozwiązania. Przed notyfikowaniem projektu Komisji Europejskiej należy zasięgnąć opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa w trybie art. 16a ustawy o postępowaniu w sprawach pomocy publicznej.

Autor:

Marcin Fryźlewicz

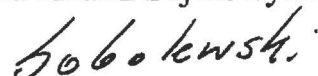
ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 14 kwietnia 2021 r.

BAS-WAPM-850/21

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS, 1120, 250, 21 (2)
Data wpływu 15.04.2021

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

**w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu –
czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw
rolnych i zwierząt gospodarskich (przedstawiciel wnioskodawców: poseł
Marcin Kulasek) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej**

W projekcie ustawy przewidziano zmianę art. 5 ust. 9 i 10 oraz dodanie art. 9 ust. 7 w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich¹, zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy minister właściwy do spraw rolnictwa zawiera z zakładami ubezpieczeń, które przedstawia ofertę z warunkami ubezpieczenia upraw i zwierząt, umowy w sprawie dopłat do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, zwanych dalej „dopłatami”. W umowach w sprawie dopłat określa się m.in. wysokość limitu dopłat (art. 9 ust. 6 pkt 3 ustawy). Zgodnie z dodawanym art. 9 ust. 7 ustawy suma limitów dopłat określonych w umowach w sprawie dopłat zawartych na dany rok nie mogłaby być niższa od kwoty minimalnej obliczonej w sposób określony w tym przepisie (art. 1 pkt 2 projektu). Kwota minimalna byłaby ustalana z odwołaniem się do dwóch zmiennych: stawki jednolitej płatności obszarowej² przysługującej w roku poprzedzającym rok, w którym dopłaty będą wypłacane (JPO), oraz powierzchni użytków rolnych (URO)³. Autorzy projektu

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 477.

² Określonej w przepisach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1341 i 2320).

³ W art. 1 pkt 2 projektu (w zakresie dodawanego art. 9 ust. 7 ustawy) wskazano, że symbol URO oznacza wyrażoną w hektarach powierzchnię użytków rolnych ogółem według ostatniego przed dniem wydania rozporządzenia, o którym mowa w *ust. 10*, spisu powszechnego przewidzianego w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443 i 1486), którego wyniki zawierają tę liczbę. Biorąc pod uwagę, że zmieniany art. 9 ustawy nie zawiera jednostki redakcyjnej oznaczonej jako *ust. 10*, w niniejszej opinii przyjęto założenie, że dodawany art. 9 ust. 7 ustawy zawiera w istocie odwołanie do proponowanego *art. 5 ust. 10* ustawy.

zapropowowali, aby kwota minimalna byłaby włączona do katalogu wytycznych uwzględnianych przy wydawaniu rozporządzeń wymienionych w art. 5 ust. 9 i 10 ustawy, tj. odpowiednio rozporządzenia ministra właściwego do spraw rolnictwa określającego maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny⁴ oraz rozporządzenia Rady Ministrów określającego wysokość dopłat na rok następny⁵ (art. 1 pkt 1 projektu w zakresie zmiany art. 5 ust. 9 i 10 ustawy).

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Autor:

Marcin Fryźlewicz

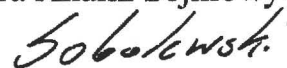
ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

⁴ Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 5 ust. 9 ustawy minister właściwy do spraw rolnictwa określałby corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, maksymalne sumy ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na rok następny, mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony ubezpieczeniowej producentów rolnych, kwotę minimalną, o której mowa w ust. 7, a także uwzględniając możliwości budżetu państwa.

⁵ Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 5 ust. 10 ustawy Rada Ministrów określałaby corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, w drodze rozporządzenia, wysokość dopłat na rok następny, mając na względzie powierzchnię upraw i liczbę zwierząt przewidzianą do objęcia ubezpieczeniem przez zakłady ubezpieczeń w następnym roku, kwotę minimalną, o której mowa w ust. 7, a także założenia do ustawy budżetowej.

Warszawa, kwietnia 2021 r.

DP-IV-MJ-024-175/21

Pani

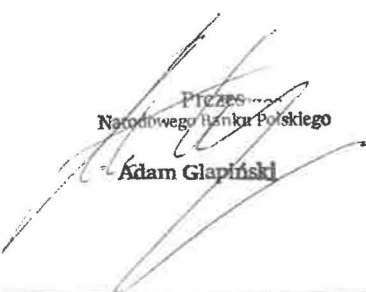
Agnieszka Kaczmarska

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowna Pani

W nawiązaniu do pisma z dnia 12 kwietnia 2021 r. (znak: SPS-WP.020.116.5.2021) dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich*, uprzejmie informuję, że Narodowy Bank Polski nie zgłasza uwag do powyższego dokumentu.

Z poważaniem

Prezes
Narodowego Banku Polskiego
Adam Glapiński

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS - NP. 020.116.5.2021

Data wpływu 26.04.2021r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Warszawa, dnia 22. 04. 2021 r.

PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO
PROKURATOR KRAJOWY

PK I BP 0280.109.2021

dot. SPS-WP.020.116.5.2021

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA NS

L.dz. JS. 175. 284. 21...

Data wpływu 27. 04. 2021

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 kwietnia 2021 r., nr SPS-WP.020.116.5.2021, dotyczące poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, przekazanego Prokuratorowi Generalnemu do wyrażenia opinii w trybie art. 3 § 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2021 r. poz. 66), uprzejmie informuję, że nie przedstawiam opinii o tym projekcie, normującym problematykę leżącą poza zakresem zadań prokuratury.

e powcaim

Bogdan Święczkowski

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP. 020. 116. 10. 2021

Data wpływu 27. 04. 2021

Warszawa, 30 kwietnia 2021 r.

PIU 370/2021

**Szanowny Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

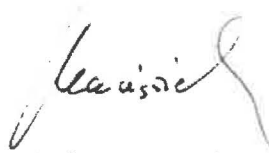
Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo SPS-WP.020.116.5.2021 z 12 kwietnia bieżącego roku, w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, informujemy, że Polska Izba Ubezpieczeń zapoznała się z tym projektem legislacyjnym.

System ubezpieczeń, o których mowa w tytule projektu ustawy, jest ważnym narzędziem stabilizującym sytuację finansową gospodarstw rolnych w razie występowania szkód w produkcji rolnej na skutek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Zakłady ubezpieczeń wypłaciły rolnikom z tego tytułu w ciągu ostatnich 12 lat ponad 4,3 mld zł. Dlatego od początku budowania tego systemu Polska Izba Ubezpieczeń konsekwentnie stoi na stanowisku, że jego skuteczność zależy od zapewnienia stabilnego finansowania dopłat do składek w długiej perspektywie.

Informujemy przy tym, że Polska Izba Ubezpieczeń pozostaje w sprawie tej w stałym kontakcie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z wyrazami szacunku,

**Andrzej Maciążek
Wiceprezes Zarządu
Polskiej Izby Ubezpieczeń**

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-NP.020.116.11.2021

Data wpływu 13.05.2021r.

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:
Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421
e-mail: sekretariat@krir.pl
www.krir.pl

32/21

KRIR/MR/W/ 405 /2021

Warszawa, 14.05.2021 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS. 175. 323. 21
Data wpływu 18.05.2021r.

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

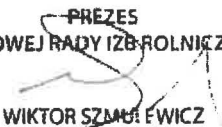
W odpowiedzi na pismo znak SPS-WP.020.116.5.2021 z dnia 12 kwietnia 2021 r. dotyczący projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich uprzejmie informuję, jak następuje:

Przedstawiony projekt zakłada zmianę sposobu ustalania wysokości środków przeznaczonych na dopłaty do ubezpieczeń rolniczych, wprowadzając algorytm określający minimalną wysokość środków przeznaczonych na ten cel w zależności od stawki jednolitej płatności obszarowej oraz powierzchni użytków rolnych ogółem. Rada Ministrów byłaby zobowiązana w terminie do 30 listopada określić wysokość dopłat na rok następny. Zgodnie z założeniami projektu, kwoty przeznaczone na dopłaty do składek na ubezpieczenie byłyby wyższe, niż obecnie – na 2021 r. mogłyby wynosić 1071249286 zł, co pozwoliłoby większej ilości rolników na skorzystanie z ubezpieczenia z dopłatami z budżetu państwa.

W projekcie jednak nie znajdujemy wyjaśnienia w jaki sposób ustalono taki algorytm (liczba 7 w mianowniku). Nie uwzględniono potrzeby ubezpieczenia zwierząt gospodarskich, co jest zagwarantowane w zmienianej ustawie.

Przedstawiając powyższe

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

WIKTOR SZMALCIEWICZ

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.116.13.2021

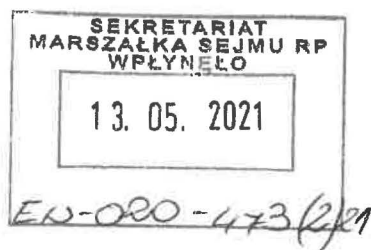
Data wpływu 19.05.2021

Warszawa, dnia 12 maja 2021

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: BF.pr.071.1.2021

**Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z przekazanym przy piśmie zn. SPS-WP.020.116.8.2021 poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich - w załączeniu przekazuję *Opinię do projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich*, w której przedstawiłem zakres wymaganej notyfikacji projektu programu pomocy w Komisji Europejskiej.

Załącznik 1

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ryszard Bartosik
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP. 020.116.12.2021

Data wpływu 14.05.2021

Warszawa, dnia 12 maja 2021

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: BF.pr.071.1.2021

Opinia

do projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

W związku z pismem Pani Małgorzaty Gosiewskiej, Wicemarszałka Sejmu RP z dnia 16 kwietnia 2021 r., znak SPS-WP-020.116.8.2021, przy którym przekazano *projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich* działając na podstawie art. 12 ust. 1, art. 14 oraz art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743), zwanej dalej „ustawą”, stwierdzam co następuje:

- I. Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), *„z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”*.

Wsparcie udzielane przedsiębiorcy jest uznawane za pomoc publiczną w rozumieniu ww. przepisu, o ile jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- 1) udzielane jest ono przez państwo lub ze źródeł państwowych,
- 2) powoduje uzyskanie korzyści finansowej przez przedsiębiorcę na warunkach odbiegających od istniejących na rynku,
- 3) ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów),
- 4) grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

Biorąc pod uwagę ww. przesłanki pomocy publicznej, w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie, o których mowa w art. 14 ustawy, należy zauważyć, iż:

- 1) środki na dopłaty do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich od ryzyk określonych w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i

- zwierząt gospodarskich (Dz. U z 2019 r. poz. 477) pochodzą z budżetu państwa,
- 2) środki, o których mowa w pkt 1 nie są ogólnodostępne,
 - 3) z dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich mogą korzystać wyłącznie producenci rolni,
 - 4) w odniesieniu do przesłanki zakłócenia konkurencji i naruszenia wymiany handlowej pomiędzy Państwami Członkowskimi Wspólnot Europejskich, należy mieć na uwadze orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, w którym uznaje się, że pomoc dla przedsiębiorstwa wpływa na handel między państwami członkowskimi, jeżeli przedsiębiorstwo to prowadzi działalność na rynku otwartym na handel wewnątrzwspólnotowy.¹⁾ Zwykły fakt wzmocnienia konkurencyjności przedsiębiorstwa względem przedsiębiorstw konkurencyjnych poprzez uzyskanie przez nie korzyści gospodarczej, której nie uzyskaloby w inny sposób przy zwykłym trybie prowadzenia działalności, wskazuje na istnienie ryzyka zakłócenia konkurencji.²⁾ Tym samym środek pomocy mógłby powodować zakłócenie konkurencji i wpłynąć na handel między państwami członkowskimi,
- a zatem wszystkie ww. przesłanki są spełnione.

II. Zgodnie z art. 1 *projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich* zaproponowano uzupełnienie warunków dostępu do pomocy w formie dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich o gwarantowany limit dopłat ustalony jako iloraz sumy stawki jednolitej płatności obszarowej przysługującej w roku poprzedzającym rok, w którym dopłaty będą wypłacane oraz powierzchni użytków rolnych ogółem, dzielonych przez liczbę 7.

Zmiana przepisów ustawy o projektowane rozwiązanie ma zapewnić podwyższenie dotacji corocznie planowanych w ustawie budżetowej na dopłaty do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich do kwoty 1 071 249 286 zł.

III. W notyfikowanym w Komisji Europejskiej programie pomocy publicznej SA.45148(2016/N) określono, że pomoc na dopłaty do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich nie przekroczy rocznie kwoty 1 630 mln zł, tj. zgodnie z kwotami wskazanymi w art. 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. poz. 2181).

Ustalone w ww. przepisie maksymalne limity wydatków z budżetu państwa nie mają przełożenia na określany plan wydatków na ten cel w ustawach budżetowych na dany rok, który na rok 2021 został ustalony na kwotę 400 mln zł.

IV. W mojej opinii projektowane wsparcie w projekcie ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich ma charakter pomocy publicznej i wymaga dodatkowej notyfikacji w Komisji Europejskiej w zakresie wprowadzonych nowych warunków dostępu do tej pomocy lecz bez konieczności podwyższenia łącznego budżetu przewidzianego na realizację programu SA.45148 (2016/N), który został określony na realizację do końca 2020 r. na

¹⁾ w szczególności wyrok Trybunału z dnia 13 lipca 1988 r. w sprawie 102/87 Republika Francuska przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich, Rec. 1988, s. 4067.

²⁾ wyrok Trybunału z dnia 17 września 1980 r. w sprawie 730/79 Philip Morris Holland BV przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich, Rec. 1980, s. 2671.

maksymalną kwotę 5,5 mld zł. Nie wymaga zwiększenia ww. kwota na powyższy program pomocy pomimo przedłużenia okresu jego realizacji do końca 2022 r., gdyż w latach 2017–2020 wykorzystano znacznie niższe limity wydatków niż określone w ww. ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ryszard Bartosik
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/